

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка

Філософський факультет
Кафедра політології

Була Світлана Петрівна

**Методичні рекомендації та матеріали для вивчення
навчальної дисципліни**

«ЕЛЕКТРОННЕ ВРЯДУВАННЯ ТА ЦИФРОВА ДЕРЖАВА»

для студентів третього року навчання спеціальності 052 «Політологія»
освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» (денна форма навчання)

Львів 2022–
2023 н.р.

Затверджено на засіданні кафедри політології
Протокол № 1 від «26» серпня 2022 року

Схвалено Вченою радою філософського факультету
Протокол № 272/2 від «21» вересня 2022 року

ЗМІСТ

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни	3
2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни.....	4
3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни	6
4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни.....	7
5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни	9
6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література	11
7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни.....	16
8. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів.....	16
9. Розподіл балів, що присвоюється студентам.....	17
10. Контрольні питання для підсумкового контролю (екзамену).....	18

1. Вступ. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Навчальна дисципліна внутрішньої спеціалізації «Міжнародні політичні процеси»
	Спеціальність 052 «Політологія»	
Модулів – 1		<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 1		1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – немає		<i>Семестр</i>
Загальна кількість годин – 120		1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 11	Освітньо-кваліфікаційний рівень: другий (магістерський)	<i>Лекції</i>
		16 год.
		<i>Практичні, семінарські</i>
		16 год.
		<i>Лабораторні</i>
		0 год.
		<i>Самостійна робота</i>
		88 год.
<i>Індивідуальні завдання: 0 год.</i>		
<i>Вид контролю: залік</i>		

2. Мета та завдання, компетентності та результати навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Електронне врядування та цифрова держава» – це навчальна дисципліна внутрішньої спеціалізації «Міжнародні політичні процеси», яка вивчається студентами-магістрами першого року навчання спеціальності 052 «Політологія». Навчальний курс розрахований на 120 години і вивчається у першому семестрі магістратури. Дисципліна є складовою частиною вивчення й освоєння міжнародних політичних процесів в рамках відповідної внутрішньої спеціалізації. У структурі годин курсу виокремлено такі складові: лекційні заняття – 16 год.; семінарські заняття – 16 год., самостійні завдання – 88 год.

Навчальна дисципліна «Електронне врядування та цифрова держава» присвячена аналізу наукових підходів до запровадження та розвитку електронного врядування в Україні та світі. А також розглядаються різні підходи до усвідомлення важливості та необхідності запровадження інформаційних технологій в управління державою та розбудови цифрової держави. У *вступній частині* дисципліни заплановано ознайомлення студентів з теорією та сутністю електронної демократії, з призначенням та специфікою електронного врядування та цифрової держави, а також з розвитком концепції електронного врядування в різних країнах, аналізу українських та зарубіжних нормативних актів в галузі запровадження електронного урядування. Відтак студенти будуть ознайомлені зі сутністю, особливостями електронного врядування та цифрової держави. Своєю чергою, в *основній частині* дисципліни увагу буде приділено проблематиці: української та зарубіжної практики реалізації інформаційної політики, усвідомлення сутності запровадження інформаційних технологій в управління державою шляхом побудови ефективної системи електронного урядування; використання напрямів і можливостей е-демократії, сучасні підходи до впровадження Е-урядування на національному на місцевому рівнях, електронний документообіг у діяльності органів влади, захист інформації в електронному урядуванні, надання електронних муніципальних послуг, аналіз основних видів інформаційних виборчих технологій та форм їх реалізації, особливості діджиталізація в різноманітних сферах життя.

Курс складається з одного *змістовного модуля*, хоча він і поділяється на вступну та основну частини. У вступній частині представлено огляд теоретико-методологічних підходів до вивчення електронної демократії та електронного врядування. В основній частині проаналізовані інструменти та можливості, які потрібні для реалізації е-урядування та функціонування цифрової держави.

Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб самостійно аналізувати можливості та особливості запровадження системи електронного урядування як нової форми взаємодії влади і суспільства для підвищення якості публічно-управлінських послуг на всіх рівнях влади, а це, в свою чергу, розширює можливості участі громадян в управлінні державою. А також проаналізувати перехід від індустріальної епохи й аналогових технологій до епохи знань і творчості, що характеризується цифровими технологіями та інноваціями (діджиталізацією) у різних сферах життя.

Метою вивчення нормативної дисципліни «Електронне урядування та цифрова держава» є ознайомити студентів з основними сучасними теоріями та практикою державного управління, методами електронного урядування; виокремити декілька етапів становлення теорії комунікації та електронного врядування; розглянути структура та методи електронного урядування, складові його інформаційно-технологічної інфраструктури; проаналізувати зарубіжний та національний досвід використання електронного урядування, його нормативно-правову базу; питання підвищення якості (особливо за критеріями скорочення термінів надання послуг і підвищення прозорості відповідних процесів, а також залучення клієнтів-громадян до оцінювання якості послуг за допомогою мережевих ресурсів Інтернету); проаналізувати нові можливості для перепроєктування організаційних структур і процедур, зокрема щодо спілкування із зовнішніми зацікавленими сторонами. Формування у студентів професійних компетентностей, які сприятимуть їхньому вмінню використовувати різноманітні елементи електронної демократії та можливості цифрової трансформації суспільства в повсякденному житті.

Завдання курсу:

- визначити сутність/особливості й значення електронної демократії та електронного врядування;
- знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень;
- окреслити принципи реалізації електронного врядування на національному та місцевому рівнях влади;
- визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії
- схарактеризувати особливості інформаційної політики в Україні та зарубіжних країнах;
- означити умови впровадження діджиталізації у різних сферах життя суспільства;
- прищепити знання про використання інформаційних технологій в сфері виборів, голосування та прийняття рішень;
- систематизувати знання щодо можливостей е-демократії, електронного врядування та захисту інформації.

Після завершення цього курсу студент буде:

Знати:

1. проблеми та перспективи електронне врядування в Україні та європейських країнах;
2. необхідність комунікативної перебудови діалогу влади і громадськості в Україні.
3. еволюцію моделей комунікативного процесу та електронного врядування;
4. розкрити європейські нормативно-правові вимоги щодо відкритості та комунікації;
5. необхідність комунікативної перебудови діалогу влади і громадськості;
6. можливості застосування цифрових технологій та інновацій в різноманітних сферах життя суспільства

Вміти:

1. аналізувати європейські стандарти та вимоги до здійснення комунікативної політики;
2. налагодження взаємовідносин по лінії «влада – громадськість», що передбачає імплементацію принципів субсидіарності, децентралізації, самостійності, свободи об'єднань, транспарентності;
3. Аналізувати наближення громадян до ухвалення політичних рішень та забезпечення відповідальності органів влади перед громадськістю за ці рішення;
4. пояснювати причини основних бар'єрів комунікативної взаємодії в Україні.
5. розкрити європейські нормативно-правові вимоги щодо відкритості та комунікації;
6. виявляти можливості цифрової комунікації як інноваційного механізму взаємодії;
7. виокремити компоненти реформування комунікативної політики органів місцевого самоврядування в Україні;
8. використовувати цифрові технології та інновації в різноманітних сферах життя суспільства.

У результаті успішного проходження курсу студент набуває *загальні компетентності:*

- **ЗК03.** Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- **ЗК04.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК06.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- **ЗК08.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- **ЗК09.** Здатність до підготовки рекомендацій і проектів рішень на основі аналізу інформації.

та *спеціальні (фахові) компетентності:*

- **СК04.** Здатність комплексно аналізувати владу та урядування, політичні системи, інститути та режими, політичні процеси та політичну поведінку у різних контекстах їхнього функціонування і на національному, субнаціональному й наднаціональному рівнях.
- **СК07.** Спроможність ефективно виконувати політико-організаційні, експертно-аналітичні та консультаційні функції на місцевому, національному і міжнародному рівні.

- **СК13.** Володіння навиками й інструментарієм використання процедур електронної демократії і цифрової держави, формування рекомендацій по підвищенню ефективності міжнародних організацій та різних форм політичного менеджменту і маркетингу для досягнення управлінських цілей і забезпечення електронної демократії.

Програмні результати навчання:

- **ПРО6.** Критично осмислювати принципи здійснення влади та публічної політики, політичних інститутів та процесів, світової політики та політики окремих країн та регіонів.
- **ПРО9.** Критично розуміти та проектувати експерименти в маркетингу і менеджменті політичних кампаній, у тому числі усвідомлюючи еволюцію, сутність, теоретичні засади, принципи, різновиди і функції політичного маркетингу та менеджменту, специфіку і складові функціонування політичного ринку, інформаційно-аналітичної і партійної діяльності, алгоритми діагностики інформаційних подій і процесів, форми, засоби та процедури електронного урядування, прийоми і техніки цифрової держави і загалом ефективного маркетингу й менеджменту у політиці.

3. Семестровий план і структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	Усього	у тому числі				
л.		п./с.	лаб.	інд.	ср.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1						
Вступна частина						
<i>Тема 1. Інформаційна демократія: теорії, поняття та механізми реалізації</i>	15	2	2	-	-	11
<i>Тема 2. Електронне урядування: поняття, принципи основні напрями застосування інформаційно-комунікативних технологій в управлінні</i>	15	2	4	-	-	11
<i>Тема 3. Нормативно-правове забезпечення електронного урядування</i>	15	2	2	-	-	11
Основна частина						
<i>Тема 4. Зарубіжний досвід реалізації інформаційної політики</i>	15	2	2	-	-	11
<i>Тема 5. Україна в світовому інформаційному просторі</i>	15	2	2	-	-	11
<i>Тема 6. Діджиталізація в різноманітних сферах життя: плюси та мінуси</i>	15	2	2	-	-	11
<i>Тема 7. Захист інформації в електронному урядуванні.</i>	15	2	2	-	-	11
<i>Тема 8. Менеджмент комунікацій та маркетинг послуг в системі електронного урядування</i>	15	2	2	-	-	11

Разом – Змістовний модуль 1	120	16	16	-	-	88
РАЗОМ	120	16	16	-	-	88

4. Основна та додаткова література навчальної дисципліни

Основна література:

1. Правовий вимір державної інформаційної політики України в умовах глобальних викликів: монографія / Кресіна І.О., Горбатенко В.П., Коваленко А.А., Стойко О.М., Явір В.А., Батанова Н.М., Кукуруз О.В., Тарасюк В.М., Ходаківський М.Д. / за ред. І.О. Кресіної. Київ: Інститут держави і П68 права ім. В.М. Корецького НАН України, 2018. 282 с.
2. Електронне урядування : підручник / [авт. кол. : В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. В. Ковбасюка ; [наук. ред. проф. Н. В. Грицяк, проф. А. І. Семенченка]. – К. : НАДУ, 2014. – 352 с.
3. Електронне урядування та електронна демократія : навч. посіб. : у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. Київ, 2017. Ч. 1: Вступ до курсу.
4. Митко А. М. Інформаційна демократія: реалії та виклики часу : [монографія] / Антоніна Миколаївна Митко. – Луцьк : Вежа-друк, 2014. – 400 с
5. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії / [В. Я. Малиновський, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко]. Київ : ФОП Москаленко О. М., 2017. 70с.
6. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 9: Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади / [С.П. Кандзюба, Р.М. Матвійчук, Я.М. Сидорович, П.М. Мусієнко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.
7. Електронне урядування. Інформатизація державного управління : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Г. Машкаров [та ін.] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; Харків. регіон. ін-т держ. упр. – Х. : Вид-во ХарРІДУ НАДУ “Магістр”, 2017. 262 с.
8. Електронне урядування та електронна демократія : навч. посіб. : у 15 ч. / за заг. ред. А. І. Семенченка, В. М. Дрешпака. Київ, 2017. Ч. 1: Вступ до курсу. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії / [В. Я. Малиновський, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко]. Київ : ФОП Москаленко О. М., 2017. 70 с.

Додаткова література та інтернет джерела:

1. Берназюк О. О. Електронне урядування як особлива форма публічного управління: поняття та проблеми запровадження. Наук. вісник Ужгород. нац. ун-ту. Серія Право. 2019. Вип. 55. Том 2. С. 32–35.
2. Литвинов О. М. (2020) Діджиталізація на порозі цифрового дахау. Держава і злочинність. Нові виклики в епоху постмодерну. Харків, с. 170–172 URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9635>
3. Погребняк І. Є. Електронний уряд (e-government) і електронне урядування (e-governance): поняття та принципи функціонування. – URL: <https://ndipzir.org.ua/wp-content/uploads/2014/10/Pogrebnyak7.pdf>
4. Берназюк О. О. Електронне урядування як особлива форма публічного управління: поняття та проблеми запровадження. Наук. вісник Ужгород. нац. ун-ту. Серія Право. 2019. Вип. 55. Том 2. С. 32–35.
5. Е-урядування – ключ до реформ в Україні / Державне агентство з питань електронного урядування відзвітувало про досягнення та плани електронного урядування. // Galinfo.

2019. 30 січ. URL https://galinfo.com.ua/articles/euryaduvklyuch_do_reform_v_ukraini_307023.html
6. Остапенко М. Політична комунікація та інші чинники інформаційної демократії. – URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/ostapenko_politychna.pdf
 7. Вітчизняний і зарубіжний досвід впровадження електронного урядування / За заг. ред. Чукут С.А., Загвойської О.В. // 36. матеріалів наук.8практ. конф. / Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України — К.: Майкрософт, 2008. — 136 с. — [Електронний ресурс]. — URL http://ktpu.kpi.ua/?page_id=4160
 8. Кращі практики впровадження електронного урядування: зарубіжний досвід / За заг. ред.: С.А. Чукут, О.В. Загвойської. — К., 2010. — 144 с. URL http://ktpu.kpi.ua/?page_id=4160
 9. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. № 2250-р. – URL <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80>
 10. Міхровська М. Цифрове урядування як новий рівень взаємодії держави та суспільства. – Режим доступу: http://www.lsej.org.ua/7_2020/72.pdf
 11. Клименко І. В. Технології електронного урядування : навч. посіб. / І. В. Клименко, К. О. Линьов. – К. : Вид-во ДУС, 2006. – 225 с.
 12. Семенченко А. І. Теоретико-методологічні засади інституалізації державного управління у сфері електронного урядування / А. І. Семенченко, А. В. Журавльов. URL <http://www.academy.gov.ua/ej/ej14/txts/Semenchenko.pdf>
 13. Чукут С.А. Тенденції та проблеми впровадження електронного урядування в Україні // "Сучасні проблеми управління: виклики інформаційної епохи. Матеріали VII Міжнародної науково8практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених" (Київ, 2013 р.) — К.: НТУУ "КПІ", 2013. — 176 с. URL http://ktpu.kpi.ua/?page_id=4160I
 14. Інформаційна складова державної політики та управління: монографія / заг. ред. Грицяк Н. В. Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, каф. інформ. політики та електрон. урядування. Київ: К.І.С., 2015. С. 49.
 15. Блынова Г. Правові засади використання електронних інформаційних ресурсів в концепції цифрової держави // Проблемы современных трансформаций. Серия: право, публичное управление та администрирование, 2021 № 2 – URL https://reicst.com.ua/pmtl/article/view/issue_2_2021_12
 16. Уманцев Ю, Косарев Т. Електронне урядування в умовах цифровізації суспільного розвитку // Державне управління, 2020, № 1 (69) - URL http://www.pa.stateandregions.zp.ua/archive/1_2020/19.pdf
 17. Махначова Н. М. Е-демократія як інструмент розвитку громадянського суспільства та ефективного партнерства в публічній сфері // Державне управління : удосконалення та розвиток. 2018. № 10. URL : http://www.dy.nayka.com.ua/pdf/10_2018/25.pdf.
 18. Перелік відкритих баз даних / Офіційне вид. ДФСУ. URL : <http://www.visnuk.com.ua/uk/news/100010501-perelik-vidkritikh-baz-danikh>
 19. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.
 20. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р 851-IV / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
 21. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження КМУ від 20 верес. 2017 р. № 649-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124>.
 22. Система електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ). URL : <http://dir.gov.ua/sistema-elektronnoyi-vzayemodiyi-organ/>
 23. У всьому Кабміні електронний документообіг повністю почне працювати до 1 липня. URL : <https://ua.interfax.com.ua/news/general/639124.html>.
 24. Україна в міжнародних рейтингах // E-UKRAINE : портал розвитку ІКТ та е-урядування. URL : <https://eukraine.org.ua/ua/news/ukrayina-v-mizhnarodnih-rejtingah>.
 25. ЦНАПи для громадян та бізнесу // Єдиний державний портал адміністративних послуг. URL : <https://my.gov.ua/info/news/207/details>.

26. Velamala Ranga Rao Improving Government to Employee (G2E) Services through Mobile Technology – A Survey (2017) // International Journal of Computer Applications (0975 – 8887) Vol. 168. No. 6, June 2017 p. 35. URL : <https://www.ijcaonline.org/archives/volume168/number6/rao-2017-ijca-914472.p>
27. UN global e-government survey 2014 (2014) : E-government for the future we want // E-government survey. UN. N. Y., 2014. 284 p. 35 URL : https://publicadministration.un.org/egovkb/Portals/egovkb/Documents/un/2014-Survey/E-Gov_Complete_Survey-2014.pdf
28. UN global e-government survey 2016: E-government in support of sustainable development // E-government survey/ UN. N. Y., 2016. 242 p. URL : <http://workspace/unpan.org/sites/Internet/Documents/UNPAN96407.pdf>.
29. Була С.П. Популізм як стратегія політичної маніпуляції масовою людиною в епоху постправди /О.І.Свідерська, С.П.Була // Наукове видання «Регіональні студії» Ужгородський національний університет. Видавничий дім «Гельветика», 2020 Вип. № 24, с. 18-23 URL: http://regionalstudies.uzhnu.uz.ua/archive/24/4.pdf?fbclid=IwAR2HcufQJBL0CBwPIy3ZXw9UtbqhlkFdkALU5IrAcvB9J_vjTG0xh1LqazM
30. Була С. Соціальні мережі як інструмент політичної маніпуляції / Була С., Свідерська О.// Науковий журнал «Politicus» Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського. Одеса 2020. Вип. № 4, с. URL; <http://politicus.od.ua/index.php/2020-ukr?id=41> http://politicus.od.ua/4_2020/5.pdf
31. Була С. Інформаційно-комунікативний складник у стратегічному управлінні центральних органів виконавчої влади: світові та українські практики / Світлана Була, Соломія Шваничак// Вісник Львівського університету. Філософсько-політологічні студії. – м. Львів, - 2021. - Випуск 39, - с.78-86 – URL: http://www.fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/39_2021/11.pdf
32. Була С. П. Роль цифрових медіа в політичній комунікації /Світлана Була // Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали III Міжнародної наукової конференції. 26-27 березня 2021 р., м.Дніпро. Частина II. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотник», 2021. – 368 с (особистих с. 11-13) – URL: file:///C:/Users/bulas/Downloads/%D0%A7_2.pdf
33. Була С. Політика України у сфері інформаційної безпеки та захисту даних. /Світлана Була // Тези звітної наукової конференції філософського факультету Відп. за випуск Л. Рижак, Н. Жигайло. – Львів, 2022. – Вип. 19. – с.111-114) URL: <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Tezy-konferentsii-2022.pdf>

5. Теми та зміст лекційних занять навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Вступна частина

Тема 1. Інформаційна демократія: теорії, поняття та механізми реалізації

Теорія та сутність інформаційної демократії в сучасній політичній науці, Інформація та ІКТ – основа нових демократій. Трагування поняття «інформаційна демократія». Матриця сучасної інформаційної демократії. Теледемократія – перша історична форма інфодемократії. Електронна демократія та її різновиди як основна форма і-демократії. Сучасні школи дослідження е-демократії. Теорії спіндокторингу, гейткіпінгу та інших механізмів обмеження і-демократії

Основні поняття: інформаційна демократія, обмін інформацією, комінікація, електронронний уряд, теорії спіндокторингу та гейткіпінгу, інформаційне суспільство, інформаційний простір, «мережеве суспільство», «теледемократія», «кібердемократія», «віртуальна демократія», «е-демократія», «цифрова демократія», «он-лайн демократія»,

«Інтернет-демократія», «мережева демократія»

Тема 2. Електронне урядування: поняття, принципи основні напрями застосування інформаційно-комунікативних технологій в управлінні

Поняття «електронний уряд», основні напрями його застосування. Проекти (підконцепції) електронного урядування (внутрішня урядова інформаційна інфраструктура та зовнішня інформаційна інфраструктура), Суб'єкти відносин електронного урядування: громадянин, приватний сектор, державні інституції. Наслідки впровадження електронного урядування. Переваги е-урядування. Використання ІКТ в управлінні. Реалізація електронного урядування на місцевому рівні. Доступ до публічної інформації. Надання адміністративних послуг. Державні механізми впровадження електронного урядування в умовах євроінтеграції

Основні поняття: обмін інформацією, комунікація, «електронна держава», «електронний державний апарат», «держава інформаційного суспільства» або «електронне урядування», веб-сторінки органів влади, місцеве самоврядування, органи місцевої влади,

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення електронного урядування

Перші законодавчі акти, що встановлюють порядок надання послуг в електронній формі (Франція, Данія, Австрія, Італія, Великобританія). Акт про електронний уряд в США. Сучасна нормативна база в галузі електронного урядування в країнах Європи та США. Підходи, що ілюструють міжнародний досвід у впровадженні електронного урядування в державному управлінні (індекс готовності країн до електронного правління та індекс розвитку електронного уряду). Систему індикаторів для виміру рівня розвитку електронного уряду в країнах Європейського Союзу. Національні особливості Європейських держав у реалізації електронного урядування. Процес становлення інформаційної політики в Україні. Особливості правового регулювання електронного урядування в Україні. Національні програми в розбудові сучасного електронного урядування.

Основні поняття: обмін інформацією, комунікація, електронне урядування, законодавчі акти, інформаційна політика, інформаційне законодавство

Змістовий модуль 1

Основна частина

Тема 4. Зарубіжний досвід реалізації інформаційної політики.

Інформаційна політика США. Закон про свободу інформації. Закон «Про висвітлення діяльності уряду» (США). Регулювання інформаційного простору в країнах Європи. Роль ефірного телебачення у Франції і Великобританії. Інформаційна політика Республіки Польща та країн Прибалтики. Сінгапурська модель розвитку інформаційної політики та урядування. Механізм електронного урядування та інформаційної політики в Японії. Інформаційна політика в Південній Кореї та Індії. Інформаційна політика авторитарних країн.

Основні поняття: комунікація, електронне урядування, законодавчі акти, інформаційна політика, інформаційне законодавство, національні особливості законодавства.

Тема 5. Україна в світовому інформаційному просторі.

Входження України в світовий простір. Зародження та розвиток інфодемократії в Україні (1991р. XX ст.–2004 р.), модернізація інформаційного простору та сучасний етап інфодемократії. Інфодемократія в системі державного управління. Програмні продукти для забезпечення взаємодії влади та суспільства. Надання адміністративних послуг через мережу Інтернет. Програми е-урядування, е-кадровий облік, е-документообіг, IP-

інфраструктура, е-господарювання як складові технократичної моделі інформаційної демократії:

Основні поняття: інформатизації органів влади, адміністративні послуги, комунікація, електронний уряд, інформаційна демократія, е-врядування, е-кадровий облік, е-документообіг, ІР-інфраструктура, е-господарювання

Тема 6. Діджиталізація в різноманітних сферах життя: плюси та мінуси

Суть поняття «діджиталізація». Цифрова трансформація в Україні. Сучасні технології управління та «цифрова трансформація», «автоматизація», «оцифровка даних», «електронне урядування» та «цифрове урядування». Електронне голосування як елемент е-демократії. Нових інформаційних технологій у виборчому процесі (е-вибори, е-референдуми та е-ініціативи) Концепція «розумного міста» досвід зарубіжних країн. Застосування «Smart-Siti» в Україні.

Основні поняття: інформатизації органів влади, адміністративні послуги, комунікація, електронний уряд, інформаційна демократія, е-вибори, е-референдуми та е-ініціативи, концепція «розумного міста».

Тема 7. Захист інформації в інформаційній політиці та електронному врядуванні.

Поняття та зміст інформаційної безпеки у системі електронного урядування. Основні чинники впливу на інформаційну політику. Фейкова інформація в е-просторі, маніпуляція інформацією. Кібератаки в електронному врядуванні. Загрози інформаційній безпеці в системах електронного урядування. Методи та засоби для забезпечення інформаційної безпеки.

Основні поняття: комунікація, електрокране врядування, законодавчі акти, інформаційна політика, кібербезпека, фейки, маніпуляція, національна інфосфера інформаційне законодавство, національні особливості законодавства

Тема 8. Менеджмент комунікацій та маркетинг послуг в системі електронного врядування

Інформаційні ресурси в державних органах України та в органах місцевого самоврядування. Стратегічне планування. Місце маркетингу в стратегічному плануванні. Інформаційний маркетинг: основні характеристики та завдання. Види інформаційного маркетингу. Маркетингова інформація: види та класифікація. Маркетингові інформаційні системи. Проблемні питання надання публічних послуг Маркетингова модель державного врядування. Впровадження та використання PR-технологій в електронному врядуванні

Основні поняття: комунікація, електрокране врядування, законодавчі акти, інформаційна політика, маркетинг електронного врядування, інформаційний маркетинг, PR-технологій

6. Теми та зміст семінарських/практичних занять навчальної дисципліни. Література

Змістовий модуль 1

Вступна частина

Тема 1. Інформаційна демократія: теорії, поняття та механізми реалізації (2 год)

1. Поняття та механізми інформаційної демократії
2. Інформаційна демократія: структура, функції завдання.
3. Моделі інформаційної демократії.
4. Політична комунікація та інші чинники інформаційної демократії
5. Тенденції та проблеми інформаційної демократії.

Основні поняття: інформаційна демократія, обмін інформацією, комунікація, електронний уряд, теорії спіндокторингу та гейткіпінгу, інформаційне суспільство, інформаційний простір, «мережеве суспільство», «теледемократія», «кібердемократія», «віртуальна демократія», «е-демократія», «цифрова демократія», «он-лайн демократія», «Інтернет-демократія», «мережева демократія»

Література:

1. Митко А. М. Інформаційна демократія: реалії та виклики часу : [монографія] / Антоніна Миколаївна Митко. – Луцьк : Вежа-друк, 2014. – 400 с
2. Концептуальні засади електронного урядування та електронної демократії [В. Я. Малиновський, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко]. Київ : ФОП Москаленко О. М., 2017. 70с.
3. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 9: 4.Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади / [С.П. Кандзюба, Р.М. Матвійчук, Я.М. Сидорович, П.М. Мусієнко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с

Тема 2. Електронне урядування: поняття, принципи основні напрями застосування інформаційно-комунікативних технологій в управлінні (2 год)

1. Електронне урядування: суть поняття та принципи.
2. Основні напрями застосування ІКТ в управлінні.
3. Принципи реалізації електронного урядування на місцевому рівні.
4. Доступ до публічної інформації
5. Державні механізми впровадження електронного урядування в умовах євроінтеграції

Основні поняття: обмін інформацією, комунікація, «електронна держава», «електронний державний апарат», «держава інформаційного суспільства» або «електронне урядування», веб-сторінки органів влади, місцеве самоврядування, органи місцевої влади.

Література:

1. Електронне урядування : підручник / [авт. кол. : В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін.] ; за заг. ред. проф. Ю. В. Ковбасюка ; [наук. ред. проф. Н. В. Грицяк, проф. А. І. Семенченка]. – К. : НАДУ, 2014. – 352 с.
2. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінету Міністрів України від 13 грудня 2010 р. № 2250-р. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80#Text> .
3. Голобуцький О. П. Електронний уряд / О. П. Голобуцький, О. Б. Шевчук. – К. : Атлант UMS, 2002. – 173 с.
4. Демкова М. Електронне урядування – запорука прозорості та ефективності влади / М. Демкова // Юрид. журн. – 2007. – № 3 (57). – С. 124–126
5. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 20.09.2017 р. № 649-р. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text>
6. Берназюк О. О. Електронне урядування як особлива форма публічного управління: поняття та проблеми запровадження. Наук. вісник Ужгород. нац. ун-ту. Серія Право. 2019. Вип. 55. Том 2. С. 32–35.
7. Е-урядування – ключ до реформ в Україні / Державне агентство з питань електронного урядування відзвітувало про досягнення та плани електронного урядування. // Galinfo. 2019.

URL:https://galinfo.com.ua/articles/euryaduvannya_klyuch_do_reform_v_ukraini_307023.html

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення електронного урядування. (2 год.)

1. Нормативно-правова база електронного урядування в країнах світу.
2. Національні особливості Європейських держав у реалізації концепції електронного урядування.
3. Процес становлення і особливості правового регулювання інформаційної політики та електронного урядування в Україні.
4. Основні напрями вдосконалення інформаційного законодавства України.
5. Національні програми в розбудові сучасного електронного урядування.

Основні поняття: Основні поняття: обмін інформацією, комунікація, електронне урядування, законодавчі акти, інформаційна політика, інформаційне законодавство

Література:

1. Про електронні довірчі послуги : Закон України від 5 жовт. 2017 р. № 2155-VIII / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.
2. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22 трав. 2003 р 851-IV / Верховна Рада України. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15>
3. Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні: розпорядження КМУ від 20 верес. 2017 р. № 649-р. URL : <https://www.kmu.gov.ua/npas/250287124>.
4. Система електронної взаємодії органів виконавчої влади (СЕВ ОБВ). URL : <http://dir.gov.ua/sistema-elektronnoyi-vzayemodiyi-organ/>
5. У всьому Кабміні електронний документообіг повністю почне працювати до 1 липня. URL : <https://ua.interfax.com.ua/news/general/639124.html>.
6. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Законодавче забезпечення розвитку інформаційного суспільства в Україні»: Постанова Верховної Ради України від 3 липня 2014 р. № 1565-VII // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 33. Ст.1163.
7. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80>
8. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. № 2297-VI // Відомості Верховної Ради України. 2010. № 34. Ст. 481.

Основна частина

Тема 4. Зарубіжний досвід реалізації інформаційної політики. (2 год)

1. Інформаційна політика в США та країнах Європи.
2. Національні особливості Японії, Південної Кореї, Індії, Сінгапуру в процесі реалізації інформаційної політики.
3. Інформаційна політика в авторитарних країнах

Основні поняття: політична кампанія, соціальна кампанія, політичний проект, політичний менеджмент, політичний маркетинг, експеримент, експериментальна політологія, міжособистісні відносини, міжгрупові відносини, керований і соціальний обмін, громадська думка, соціальні мережі.

Література:

1. Остапенко М. Політична комунікація та інші чинники інформаційної демократії. – URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/08/ostapenko_politychna.pdf
2. Радченко О. Чинники впливу інтернет-комунікацій на політичну взаємодію. – URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/1221/Radchenko.pdf?sequence=1&isAllo>

- [wed=y](#)
3. Європейський досвід нормативно-проектного забезпечення розвитку інформаційного суспільства: висновки для України: Аналітична доповідь / Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2014. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/Gnatyuk-59546.pdf>
 4. Пахнін Л. М. Особливості державної інформаційної політики в розвинених країнах світу // Теорія та практика державного управління. 2014. Вип. 4. С. 414 – 422.
 5. Шатун В. Т. Державна інформаційна політика країн Центрально-Східної Європи у процесі євроатлантичної та європейської інтеграції // Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія Політологія. 2013. Т. 212. № 200. С. 123–130.
 6. Brown T. C. The right to know ... Or not: The Freedom of Information Act, 1955-1974 // Provenance, Journal of the Society of Georgia Archivists. 2016. vol. 33. no. 2. P. 126.
 7. Гурковський В. Зарубіжний досвід формування інформаційного суспільства: перспективи адаптації в Україні // Публічне управління: теорія та практика. 2010. № 2. URL: <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/putp/2010-2/>
 8. Разіцький В. Інформаційна політика США в ХХ ст.: становлення та розвиток // Вісник Київського національного ун-ту імені Тараса Шевченка. Серія Історія. 2008. Вип. 94 – 95. С. 48.
 9. Агресія Російської Федерації проти України: проблеми оптимізації державного управління та системи національної безпеки. Експертно-аналітична доповідь /П. П. Гай-Нижник (керівник проекту, упоряд. і наук. ред.); авт. кол.: П. П. Гай-Нижник, Л. Л. Залізник, І. Й. Краснодемська, Ю. С. Фігурний, О. А. Чирков, Л. В. Чупрій. Київ:«МП Леся», 2016. С. 14.
 10. Гіденс Е. Нестримний світ: як глобалізація перетворює наше життя / пер. з англ. Н. Поліщук. Київ: Альтпрес, 2004. С. 89.
 11. The war in Ukraine: Lessons for Europe / Pabriks A., Kudors A. Riga: The Centre for East European Policy Studies. University of Latvia, 2015. 240 p.; Thiele R. D. Crisis in Ukraine – The emergence of hybrid warfare // ISPSW Strategy Series: Focus on Defense and International Security. 2015. Issue 347. P. 1-13.

Тема 5. Україна в світовому інформаційному просторі. (2 год)

1. Особливості й етапи розвитку інформаційного простору в Україні.
2. Реалізації інформаційної демократії та електронного врядування в Україні.
3. Майбутнє інформаційної демократії в Україні

Основні поняття: інформатизації органів влади, адміністративні послуги, комунікація, електронний уряд, інформаційна демократія, е-врядування, е-кадровий облік, е-документообіг, ІР-інфраструктура, е-господарювання

Література:

1. Парахонський Б.О., Яворська Г.М. Зовнішня політика України в умовах кризи міжнародного безпекового середовища: аналіт. доп. Київ: НІСД, 2015. С. 293.
2. Донбас і Крим: ціна повернення: монографія / за заг. ред. В.П. Горбуліна, О.С. Власюка, Е.М. Лібанової, О.М. Ляшенко. Київ: НІСД, 2015. С. 89.
3. Гурковський В. І. Державне управління розбудовою інформаційного суспільства в Україні (історія, теорія, практика): монографія. Київ: Науковий світ, 2010. 395 с.
4. Мельник М. В. Стратегічні напрями інформаційної політики Скандинавських країн: досвід для України // Актуальні проблеми державного управління. 2011. № 2. С. 416–423.
5. Міхровська, М. (2020) Цифрове урядування: поняття та особливості становлення в Україні. Збірник наукових праць та бізнесу // Єдиний державний портал адміністративних послуг. URL : <https://my.gov.ua/info/news/207/details>
6. Була С. П. Роль цифрових медіа в політичній комунікації /Світлана Була // Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали III Міжнародної наукової конференції. 26-27 березня 2021 р., м.Дніпро. Частина II. / Наук.

ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2021. – 368 с (особистих с. 11-13) – URL: file:///C:/Users/bulas/Downloads/%D0%A7_2.pdf

Тема 6. Діджиталізація в різноманітних сферах життя: плюси та мінуси (2 год)

1. Суть поняття «діджиталізація». Використання діджиталізації в економіці, бізнесі та державних структурах.
2. Інформаційні виборчі технології у формуванні органів представницької влади
3. Концепція «розумного міста» світовий та український досвід.
4. Інформаційної трансформації України: перспективита загрози

Основні поняття: інформатизації органів влади, адміністративні послуги, комунікація, електронний уряд, інформаційна демократія, е-вибори, е-референдуми та е-ініціативи, концепція «розумного міста».

Література:

1. .Краснопольська Т. М., Милосердна І. М. (2020) Компоненти електронної демократії в умовах переходу до електронного правління. *Актуальні проблеми політики*. Вип. 66 с. 62–63
2. Литвинов О. М. (2020) Діджиталізація на порозі цифрового дахау. *Держава і злочинність. Нові виклики в епоху постмодерну*. Харків, с. 170–172 URL: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/9635>
3. Малишко Д. (2020) Зеленському потрібно займатися іміджем заради існування України – Саймон Анхольт. Чому національний брендинг дуже важливий для України. Інтернет-видання «Апостроф» URL: <https://apostrophe.ua/ua/article/society/2020-02-02/zelenskomu-nujno-zanyatsya-imidjem-radisuschestvovaniyaukrainiyi---saymon-anholt/30692?amp>
4. Готун А. М. Використання нових інформаційних технологій у виборчому процесі: світовий досвід і практика застосування в Україні [Електронний ресурс] / А. М. Готун. – Режим доступу : <http://vuzlib.com/content/view/1269/89/>
5. Бунецький Л. Л. Інституційні іновачії періоду демократичного транзиту України [Електронний ресурс] / Л. Л. Бунецький. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vknu/FP/2010_97/p_042_047.pdf
6. Електронне голосування як елемент електронної демократії, або Чого прагне міська влада? [Електронний ресурс] // Ресурсний центр «Гурт». – Режим доступу: <http://gurt.org.ua/articles/9207/>

Тема 7. Захист інформації в електронному врядуванні. (2 год)

1. Поняття та зміст інформаційної безпеки у системі електронного урядування
2. Основні чинники впливу на інформаційну політику держави.
3. Методи протидії інформаційним впливам зовнішніх суб'єктів
4. Заходи щодо протидії кібербезпеки в Україні та світі.

Основні поняття: комунікація, електрокране врядування, законодавчі акти, інформаційна політика, кібербезпека, фейки, маніпуляція, національна інфосфера інформаційне законодавство, національні особливості законодавства

Література:

1. Галамба М. Інформаційна безпека України: поняття, сутність та загрози [Електронний ресурс] / М. Галамба, В. Петрик // Юридичний журнал. – Режим доступу : <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=2463>
2. Російська пропаганда нарощує свій вплив у соцмережах. URL: <https://imi.org.ua/news/rosijska-propahanda-naroschuje-svij-vplyv-u-sotsmerezah-zvit-rady-evropy-i19124>
3. Парламентская ассамблея приняла проект резолюции по дезинформации. URL: https://news.liga.net/politics/news/parlamentskaya_assambleya_prinyala_proekt_rezolyutsii

- [_po_dezinformatsii](#)
4. Закон України “Про інформацію” *[Електронний ресурс]* // Законодавство України. Верховна Рада України. - Документ 2657-XII ВР, - Редакція від 01.01.2022, підстава - [1089-IX](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
 5. Захист персональних даних: Правове регулювання та практичні аспекти: науково-практичний посібник. *[Електронний ресурс]* / Бем М. В., Городиський І. М., Саттон Г., Родіоненко О. М./ – Київ – К.І.С. – 2015. – 220 с. URL: <https://rm.coe.int/168059920c>
 6. Кібербезпека як важлива складова всієї системи захисту держави *[Електронний ресурс]* // Офіційний веб сайт Міністерства оборони України. URL: <https://www.mil.gov.ua/ukbs/kiberbezpeka-yak-vazhliva-skladova-vsiei-sistemi-zahistu-derzhavi.html>
 7. Була С. Політика України у сфері інформаційної безпеки та захисту даних. /Світлана Була // Тези звітної наукової конференції філософського факультету Відп. за випуск Л. Рижак, Н. Жигайло. – Львів, 2022. – Вип. 19. – с.111-114) URL: <https://filos.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Tezy-konferentsii-2022.pdf>

Тема 8. Менеджмент комунікацій та маркетинг послуг в системі електронного урядування (2 год)

1. Менеджмент комунікації в системі електронного урядування
2. Інформаційний маркетинг
3. Маркетинг електронного урядування.
4. Прийняття управлінських рішень як інформаційний процес..

Основні поняття: комунікація, електронне урядування, законодавчі акти, інформаційна політика, маркетинг електронного урядування, інформаційний маркетинг, PR-технологій

Література:

1. Бебик В. М. Інформаційно комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка публік рилейшнз : [моногр.] / В. М. Бебик. – К. : МАУП, 2005. – 440 с.
2. Бельська Т. В. Демократичний транзит: специфічна риса сучасного суспільно-політичного процесу. URL: [http:// www.nbuv.gov.ua/portal/Soc.../09.pdf](http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc.../09.pdf)
3. Електронне урядування та електронна демократія: навч. посіб.: у 15 ч. / за заг. ред. А.І. Семенченка, В.М. Дрешпака. – К., 2017. Частина 9: Електронний документообіг. Реінжиніринг адміністративних процесів в органах публічної влади / [С.П. Кандзюба, Р.М. Матвійчук, Я.М. Сидорович, П.М. Мусієнко]. – К.: ФОП Москаленко О. М., 2017. – 64 с.
4. Електронне урядування. Інформатизація державного управління : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Г. Машкаров [та ін.]; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; Харків. регіон. ін-т держ. упр. – Х. : Вид-во ХарПІДУ НАДУ “Магістр”, 2017. 262 с.
5. Литвинова Л. В. Менеджмент і маркетинг електронного урядування : навч. посіб. / Л. В. Литвинова. – К. : НАДУ, 2013. – 68 с.

7. Завдання для самостійної роботи з навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.Інформаційна демократія: теорії, поняття та механізми реалізації	11

2	Тема 2. Електронне урядування: поняття, принципи основні напрями застосування інформаційно-комунікативних технологій в управлінні	11
3	Тема 3. Нормативно-правове забезпечення електронного врядування	11
4	Тема 4. Зарубіжний досвід реалізації інформаційної політики	11
5	Тема 5. Україна в світовому інформаційному просторі	11
6	Тема 6. Діджиталізація в різноманітних сферах життя: плюси та мінуси	11
7	Тема 7. Захист інформації в електронному врядуванні.	11
8	Тема 8. Менеджмент комунікацій та маркетинг послуг в системі електронного врядування	11
Разом		88

7. Кредитно-модульна система оцінювання знань студентів

Навчальний процес здійснюється за традиційною технологією: лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. На лекційних заняттях використовуються головно: словесні методи (розповідь, бесіда, пояснення, лекція, діалог); наочні і практичні методи (ілюстрація, демонстрація, а також презентація); метод синтезу, аналізу, індукції, дедукції тощо. На семінарських заняттях використовуються: дискусія, проблемно-пошуковий, семінари, самостійна робота. У рамках самостійної роботи застосовуються дослідницькі методи

Оцінка знань, умінь і практичних навиків студента з курсу «Електронне врядування та цифрова держава» здійснюється за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- практичні/самостійні тощо – 30% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 30);
- контрольні заміри (модулі, захист проєктів, презентацій) – 20% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 20);
- залік – 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50).

Поточний контроль знань студентів проводять за трьома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента впродовж семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань/контрольних замірів;
- контроль за виконанням завдань самостійного опрацювання і розрахункової роботи.

При контролі систематичності й активності роботи студентів оцінці підлягають:

- самостійна робота студентів;
- відвідування й активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу.

Поточний контроль успішності здійснюється за п'ятибальною шкалою: "5" – відмінно", "4" – добре, "3" – задовільно, "2" – доповнення, "1" – коментарі (участь у дискусії). Реферат, доповідь – 5 балів; есе – 3 бали (дозволено лише по одному реферату, доповіді або есе). Контроль знань за результатами вивчення змістовного модуля оцінюється в 20 балів. Форма підсумкового контролю – залік в кінці семестру.

Максимальна кількість балів при оцінюванні знань студентів із дисципліни, котра

завершується екзаменом, становить за поточну успішність 50 балів. На іспиті студент теж може отримати 50 балів.

Поточний контроль та самостійна робота						Сума	Екзамен
Змістовий модуль 1						50	50
1	2	3	4	5	6		

1, 2 ... 6 – теми семінарських занять у рамках змістовного модуля.

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

8. Розподіл балів, що присвоюється студентам

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Національна шкала	Рейтингова шкала	Шкала ECTS	Пояснення
5 (відмінно)	90-100	A	Відмінно
4 (добре)	81-89	B	Дуже добре
	71-80	C	Добре
3 (задовільно)	61-70	D	Задовільно
	51-60	E	Достатньо
2 (незадовільно)	25-50	FX	Незадовільно
	0-24	F	Незадовільно без права перездачі

9. Контрольні питання для підсумкового контролю (заліку)

1. Поняття та зміст електронного урядування.
2. Передумови та принципи впровадження електронного урядування.
3. Нормативно-правове забезпечення електронного урядування.
4. Зарубіжний досвід електронного урядування
5. Основні інструменти е-демократії.
6. Сектори та напрями е-демократії.
7. Міжнародні стандарти та принципи побудови інформаційного суспільства.
8. Україна у світовому інформаційному просторі: оцінка рівня розвитку інформаційного суспільства.
9. Інформаційна політика в США
10. Інформаційна політика в країнах Європи
11. Інформаційна політика в авторитарних країнах.
12. Інформаційна політика України та Ізраїлю в умовах війни
13. Державна політика і управління розвитком інформаційного суспільства.
14. Державне регулювання доступу до публічної інформації в Україні.
15. Міжкультурні фактори в інформаційному суспільстві.
16. Складові інформаційно-технологічної інфраструктури електронного урядування
17. Системи інформаційних ресурсів електронного урядування
18. Сучасний інформаційно-комунікативний інструментарій підвищення ефективності надання послуг.
19. Поняття Смарт-Сіті та особливості його впровадження
20. Сучасні підходи до впровадження Е-урядування на місцевому рівні

21. Електронний документообіг у діяльності органів виконачої влади та органів місцевого самоврядування
22. Національні програми в розбудові сучасного електронного урядування
23. Захист інформації в електронному урядуванні
24. Електронні послуги: поняття, характеристика, класифікація.
25. Розроблення та впровадження порталів послуг органів влади
26. Надання електронних муніципальних послуг
27. Інформаційні виборчі технології, їх роль у формуванні представницьких органів влади.
28. Основні види інформаційних виборчих технологій та форми їх реалізації.
29. Діджиталізація в різноманітних сферах життя: плюси та мінус